

B

BABIĆ, Antun, kipar i grafičar (Bijeljina, 30. I. 1931). Studij kiparstva završio je na Akademiji u Zagrebu 1958 (G. Antunac, V. Radauš). Od 1978. predaje na Pedagoškom fakultetu u Osijeku. Njegov se izraz temelji na ljudskoj figuri, ironičnim i grotesknim prizorima, prožimanju plastičnih i linearnih elemenata. U ranijem razdoblju radi grafike nadrealnih sadržaja, crteže i monotipije (*Čovjek u vodi*; *Čovjek s pijetlom*). Izdao je mape 9 linoreza (1974), *Ljudi s daskama* (1977), *Književnici* (1978), bibliofilsko izdanje proze i grafika *Propast Tajgrada* (1981), *Izbjeglice* (1983) i *Bestijarij* (1987). Likovi i kompozicije u terakoti ističu se snažnim, robustnim oblicima na rubu parodije i podrugljivosti (*Čiča sjedi*, 1976; *Glava*, 1977). Karikaturalni pristup i uprošćeni odnosi vidljivi su i na medaljama (*Satyr ili divji čovik*, 1962; *Pjesniku Vladimiru Kovačiču*, 1964). Izveo je

A. BABIĆ, *Peripatetik*, linorez iz mape *Ljudi s daskama*

spomenike i kipove u javnim prostorima (Borovik, Osijek, Kunjevci, Vinkovci). Samostalno je izlagao u Vinkovcima, Zagrebu, Sisku, Brčkom i Vukovaru.

BIBL.: *Promatranje likovnih djela*, Zagreb 1978.

LIT.: D. Švagelj, Skulpturalna i likovna dikcija Ante Babića, *Novosti* (Vinkovci), 10. X. 1959. — O. Švajcer, Kipar Antun Babić, *Revija*, 1967, 5. — V. Maleković, Izraz grotesknog, *Vjesnik*, 15. VII. 1976. — Z. Dvojković, Kipovi i grafike Antuna Babića (katalog), Vukovar 1978. — B. Ružić, Autoportret Antuna Babića, *Novosti*, 13. X. 1978. — V. Zlamalik, Osamdeset godina hrvatskog medaljerstva, I Memorijal Ive Kerdića, Osijek — Zagreb 1980, str. 31 — 32, 187 — 192. — B. Crljenjak, Antun Babić (katalog), Brčko 1980. — O. Švajcer, Antun Babić kao grafičar, *Revija*, 1987, 3. — Antun Babić — grafika, Vinkovci 1988. Ž. Sa.

BABIĆ, Dubravka, slikarica i grafičarka (Zagreb, 18. II. 1951). Školovala se na Akademiji u Zagrebu 1969 — 74. Specijalni tečaj za grafiku završila 1976 (A. Kinert). Od 1985. profesor je na Akademiji u Zagrebu. U početku svojega umj. rada istražuje pokret ljudskoga tijela, nadahnuta ranom avangardom (futurizam). Osobito pažnju poklanja problemima figure u prostoru (*Prizori u nizu*, 1978; *Koraci*, 1979). Od 1980. crtežima i grafikama daje ekspresionistički naboj. Zapaženim virtuozištetom u crtežu te u tehnikama suhe igle, bakropisa i akvatinte (*Trke u Longchampu*, 1984), stvara grafički opus visoke vrijednosti. Glavne su joj teme ljudski lik i dinamika životinjskoga tijela. Realizirala je pet grafičkih mapa: *Voće i povrće* (1983), *Pjeskolovka* (1985), *List uspona* (1987), *Patrio ore melos* (1989), *Sjaj baštine* (1990). Bavi se ilustracijom. Samostalno je izlagala u Zagrebu (1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1983, 1984, 1985, 1987, 1989, 1990, 1993), Karlovcu (1981), Vukovaru (1982), Rijeci (1983), Parizu (1984), Dubrovniku (1985), Beogradu (1985), Novom Sadu (1985), Splitu (1986), Heidelbergu (1987), Mostaru (1991), Bonnu (1991), Maracaibu (1992), Opatiji (1992), Osijeku (1993) i drugdje, te skupno na smotrama grafičke umjetnosti u zemlji i svijetu, na bijenlima grafike u Ljubljani i Seulu.

LIT.: V. Maleković, Dubravka Babić — crteži i grafike, Zagreb 1987.

R.

BABIĆ, Ivo, povjesničar umjetnosti i arheolog (Trogir, 17. VI. 1946). U Zagrebu je završio Filozofski fakultet na kojemu je i doktorirao 1982. s temom *Organizacija života u prostoru između Trogira i Splita*. Od 1974. je ravnatelj Muzeja grada Trogira; od 1977. predaje na Filozofskom fakultetu u Zadru a od 1979. na Nastavničkom fakultetu u Splitu. Uz teme iz arheologije i povijesti umjetnosti istražuje i problematiku zaštite čovjekove prirodne i urbane okoline.

BIBL.: *Urbanističko-konzervatorska problematika Šibenika*, Mogućnosti, 1972, 4; *Tri srednjovjekovne crkvice između Šibenika i Trogira*, Prilozi — Dalmacija, 1972; *Anđelinski grbovi u Trogiru i Šibeniku*, ibid., 1975; *Trogir* (fotomonografija), Zagreb 1976; *Problemi zaštite povijesne jezgre Trogira*, Arhitektura, 1977, 160 — 161; *Kulturna i umjetnička baština Trogira*, u djelu: P. Andreis, Povijest grada Trogira, II, Split 1978; *Prilog trogirskoj sfragistici*, Prilozi — Dalmacija, 1980; *Prostor između Trogira i Splita*, Trogir 1984; *Starokršćanski ulomci u Trogiru*, Prilozi — Dalmacija, 1985; *Agnus Dei na crkvi sv. Ivana Krstitelja u Trogiru*, ibid., 1988; *Trogirska katedrala*, Zagreb 1989. Ž. Ra.

BABIĆ, Jelena, keramičarka (Petrinja, 5. II. 1883 — Pilar kraj Buenos Airesa, 12. XI. 1971). Završila je Učiteljsku školu u Zagrebu; usavršavala

D. BABIĆ, *Korida I* (1986), suha igla i bakropis

risanje i slikanje u Münchenu (1908 — 10). Polazi privatnu školu prof. T. Krizmana, potom studira na Višoj školi za umjetnost i umjetni obrt (1918 — 20) u Zagrebu. Član »Djela«, društva za promicanje umjetničkoga obrta. Radila je keramiku uporabne namjene s narodnim motivima a zajedno s kiparicom M. Wood figure u narodnim nošnjama; slikala je po uzorima narodne ornamentike na porculanskim vazama, kutijicama, šalicama. Dvadesetih godina upozorila je na važnost lončarstva kao nove grane umjetničkoga obrta u nas. Izlagala na izložbi Krizmanove škole u Zagrebu 1912/13, Međunarodnoj izložbi dekorativne umjetnosti u Parizu 1925, izložbi »Djela« u Zagrebu 1927. — Krajem 30-ih godina odlazi u Argentinu, gdje je od 1949. radila u tvornici umjetničke keramike u Buenos Airesu. Dekorirala je vaze i pladnjeve.

LIT.: A. Jiroušek, *Izložba »Djela«*, društva za promicanje umjetničkog obrta, *Obzor*, 1927, 133. — M. Baričević, *Povijest moderne keramike u Hrvatskoj*, Zagreb 1986, str. 35 — 38. Ma. B.

BABIĆ, Ljubo, slikar i povjesničar umjetnosti (Jastrebarsko, 14. VI. 1890 — Zagreb, 14. V. 1974). Polazio je Privremenu višu školu za umjetnost i umjetni obrt u Zagrebu 1908 — 10 (M. Cl. Crnčić). Školovanje nastavlja na Akademiji u Münchenu, najprije u crtačkoj klasi A. Janka 1910/11, potom u slikarskoj klasi za komponiranje F. v. Stucka 1911/12 u kojoj je i diplomirao 1913. U Münchenu je slušao predavanja iz povijesti umjetnosti F. Burgera, a završio tečaj umj. anatomije na Medicinskom fakultetu, upoznao se s inscenacijom na Künstlertheateru. U Parizu boravi i studira 1913/14. Nakon izbijanja I. svj. rata vraća se u Zagreb. Otvorio je 1915. u svom ateljeu »Moderna slikarsku školu«, a 1916. postaje profesorom na Privremenoj višoj školi za umjetnost i umjetni obrt. Djelovao je četrdeset pet godina kroz sve njezine mijene do Akademije likovnih umjetnosti, na kojoj je umirovljen 1961. Diplomirao je povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1932. Bio je član JAZU.

B. je bio enciklopedijska ličnost čija važnost nadilazi slikarstvo i koja pripada kulturnoj povijesti. Uz slikanje i pedagoški rad bavio se scenografijom, kritikom i teorijom, književnom i putopisnom prozom, organizacijom lik. života, muzeologijom i grafičkim oblikovanjem. Njegovi slikarski počeci obilježeni su B. Čikošem-Sesijom i M. Cl. Crnčićem. Bio im je suradnik još kao polaznik Škole — Čikošu u ilustriranju Kranjčevićevih *Pjesama* (1908) a Crnčiću slikajući desno krilo velike panorame *Pogled s Plasa* (1909). Za izložbu te slike 1910. radi i plakat. Početno mu je razdoblje u znaku suprotnih utjecaja: kromatike »šarene zagrebačke škole« i simbolističkoga kolorističkog sklada, pejzažne deskripcije i antinaturalizma mitološko-biblijskih kompozicija. Spomenutu podvojenost razrješuje susret s Meštrovićem i nastojanjima grupe »Medulić«. B. prihvaća politiziranu ikonografiju, nacionalnu angažiranost i »monumentalizam« oblika. Izlaže s »Medulićem« 1910. u Zagrebu, sudjeluje s Meštrovićevim krugom na Međunarodnoj izložbi 1911. u Rimu, a *Udovicama* pobuđuje pažnju na izložbi Secesije u Beču; one su središnji motiv na njegovoj izložbi 1913. u Zagrebu kojom zaključuje svoje Münchensko školovanje. Stilsku i tematsku tendenciju pokazuju ilustracije nar. pripovjedaka i *Slavenskih legendi* V. Nazora. Istodobno slika portrete i pejzaže bez određenijega stilskoga htijenja, kao potvrda svladanoga zanata. Uskoro, po dolasku u Zagreb, u tjeskobnoj atmosferi rata, probija Babićeva individualnost. Njegovo dramatsko osjećanje svijeta i novo iskustvo slikarstva poslije Münchena i

Pariza ne mogu se više izraziti dekorativnom secesijskom poetikom, naglašenim crtežom i stiliziranim oblicima u plitkom prostoru slike. U njegov izraz prodire svjetlo, gotovo barokni luminizam, koji u sintezi s bojom postaje sugestivno izražajan. Slike mu postaju pune unutrašnje napetosti; iz linearnosti secesije razvija se Babićevo stvaralaštvo do posve osobnoga oblika ekspresionizma. Nose ga novi motivi: glazba (*Glasovirač*, 1916), zastave (*Crna zastava*, 1916), sakralni sadržaji (*Golgota*, 1916), viđenja prirode (*Oblaci*, 1916), portreti M. Krleže i autoportreti. Popularna ekspresionistička tema grada i mase ima u njemu neobičnoga tumača (*Izgradnja*, 1919; *Crveni stjegovi*, 1919). Poslije boravka u Parizu 1919. i putovanja Španjolskom 1920, na kojemu nastaje jedinstveni ciklus akvarela, slika se postupno objektivizira (*Utakmica*, 1924). Javlja se motivi mrtve prirode, posebno cvijeća. Forma zadobiva unutrašnje ustrojstvo, zatim se paleta rasvjetljava i otvara (*Hrvatski seljak*, 1926; *Pred izlogom cvjećarne*, 1929). S četvrtim desetljećem ustaljuje se B. u kolorizmu i realizmu, od kojih većih stilskih pomaka više neće biti. Na početku tridesetih godina rukopis je još vangoghovski uznemiren (dalmatinski pejzaži), pri kraju je to miran, sintetiziran pikturalni oblik. Problemizira svoje slikarstvo razmišljanjima o »našem izrazu«, o zasnivanju moguće kulturno i duhovno utemeljene likovne posebnosti. Slika krajolike S i J Hrvatske, istražuje regionalne specifičnosti ali bez konačnog rezultata. Premda nije uspio izraziti cjelovitu teoriju, ostale su slike — pejzaži kao domoljubne pjesme ljepotama zagrebačke okolice (ciklus *Moj rodni kraj*), Mrežnice, Like, Dalmacije, te studije seljaka i nar. nošnji kao prepoznavanje likovne vrijednosti pučkoga stvaralaštva. To su bili motivi samostalne izložbe 1938. u Zagrebu i nastupa na Bijenalu u Veneciji u novosagrađenom paviljonu Jugoslavije. Poslije

LJ. BABIĆ, *Crveni stjegovi*, Zagreb, Moderna galerija

